

Sjeldne fugler i Aust-Agder 2011

LRSK-rapport nr. 16

ROLF JØRN FJÆRBU, JAN HELGE KJØSTVEDT & RUNE SKÅLAND

Rapporten presenterer funn av sjeldne fugler som er behandlet av Aust-Agders lokale rapport- og sjeldenhetskomité (LRSK) i 2011. I alt er det godkjent 153 funn av 38 arter fra rapportåret 2011, samt ett funn fra 2010. I tillegg presenteres ni nye funn godkjent av den nasjonale sjeldenhetskomiteen for fugl (NSKF). Aust-Agders første svartterne ble observert i 2011, men ingen nye arter ble konstatert hekkende i fylket løpet av året.

Samtlige observasjoner fra 2011 som LRSK har mottatt og behandlet, er meldt inn via digitale rapporteringsskjemaer på nettstedet www.artosobservasjoner.no (heretter forkortet AO). Rapportgrunlaget er hentet ut fra AO og bearbeidet en del i ettertid.

LRSK har i 2011 bestått av Rolf Jørn Fjærbu, Leif Gunleifsen, Geir André Homme, Jan Helge Kjøstvedt og Rune Skåland. Komiteen har hatt ett møte siden forrige rapport (Fjærbu m.fl. 2011), hos Rolf Jørn Fjærbu i Grimstad 25.01.2012. Alle komitémedlemmene var til stede. Fjærbu, Skåland og Kjøstvedt har delt sekretæransvaret. I det følgende presenteres alle observasjoner som ble behandlet på dette møtet, samt et fåtall som er kommet til og godkjent direkte i AO i ettertid. Funn som er godkjent av den nasjonale sjeldenhetskomiteen for fugl (NSKF) presenteres også.

Der forekomsten av en art i vårt fylke sammenlignes med den innrapporterte forekomsten av arten nasjonalt, bruker vi de siste publiserte oversiktene fra NFKF (Reinsborg 2010) og NSKF (Olsen mfl. 2010), henholdsvis fra rapporteringsårene 2007 og 2008. I denne rapporten har vi som tidligere helt utelatt funn av rapporteringsarter, men vi har fremdeles som mål å utarbeide en samlerapport for alle rapporteringsarter innsendt i årenes løp til LRSK for presentasjon i et framtidig nummer av *Fugler i Aust-Agder*.

Antall observasjoner rapportert på AO.no i 2011 vitner om at aktiviteten blant fylkets fuglekikkere fremdeles er høy, og dette gjenspeiler seg også i antallet innrapporteringer av sjeldne fugler. Som en følge av den nye revideringen av fuglelista for Aust-Agder (Kjøstvedt 2011) gjeldende fra og med rapportåret 2011, har det blitt en del endringer med hensyn på hvilke arter som krever godkjenning. Mandarinand, havørn, myrhauk, storjo og fjellerke har blitt ”degradert” til rapporteringsarter, og hekkefunn av vandrefalk skal ikke lenger godkjennes (kun rapporteres). Likevel ligger antallet godkjente funn i 2011 på samme nivå som i 2010. Komiteen takker alle som bidro med observasjoner i 2011.

Endringer i fuglelista fra Aust-Agder fra og med 2012

Fra og med rapporteringsåret 2012 har komiteen funnet det fornuftig å endre statusen til toppdykker, sivhauk og tyvjo fra godkjenningsarter til rapporteringsarter på grunn av observasjonsmengden og siden vi nå er godt kjent med artenes forekomst i fylket. Eventuelle hekkefunn må imidlertid fremdeles godkjennes.

Rettelse til LRSK-rapport nr. 14 (Fjærbu mfl. 2011)

Bildet av tundragås gjengitt i LRSK-rapporten som gjelder observasjoner fra 2009 viser for øvrig fuglen som holdt seg i Fevikområdet i mai 2010 (se Kjøstvedt mfl. 2011), og ikke mai 2009 som bildeteksten angir.

Tegnforklaring

G*	godkjent med belegg; f. eks. fotografier, video- eller lydopptak, feltskisser og fjær
G°	godkjent uten belegg, men på grunnlag av utførlig beskrivelse
GH	godkjent hekkefunn (atlas C- eller D-kode)
M	hannfugl (masculus)
F	hunnfugl (femina)
ad.	voksen fugl (adultus)
ind.	individ/individer
K	kalenderår (Om alder; en fugl er 1K fram til første årsskifte, deretter 2K, 3K osv. En fugl som angis som for eksempel ”2K+” er i sitt andre kalenderår <i>eller eldre</i>)
pt	på trekk (eks. ”ptNØ” – på trekk retning nordøst)

Systematikk og navnsetting følger NOFs komiteer NFKF og NSKF som igjen forholder seg til anbefalt europeisk standard (se Reinsborg 2010, Olsen m.fl. 2010). Det betyr at andefugler og hønsefugler kommer først, og deretter lommer og dykkere. Observasjonene innenfor en art listes som vanlig opp kommunevis (kommunene ordnet alfabetisk) og kronologisk innen hver kommune, med LRSK sitt saksnummer bak observatørens navn. Der oppdageren er kjent, står denne først av observatørene. Se under LRSK på nettsiden www.agderfugl.net, <http://artsobservasjoner.no/fugler/> eller Kjøstvedt (2011) for gjeldende liste over fuglearter som er observert i Aust-Agder, med oversikt over de artene som skal beskrives for godkjenning, eller som kun skal rapporteres.

Observasjoner godkjent av LRSK Aust-Agder i perioden 1. januar 2011 – 31. desember 2011.

Sædgås *Anser fabalis*

Arendal	G°	3 ind. overflygende Saulekilen 06.11.2011 (Arvid Johnsen) (Sak 1/11).
	G*	12 ind. næringssøkende Bjelland, Tromøy 26.–28.11.2011 (Inger Berggren, Per Kristensen, Tore Gryting Andersen, Arvid Johnsen, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 2/11).
Grimstad	G°	4 ind. næringssøkende Løddesøl 04.12.2011 (Rune Skåland) (Sak 3/11).
	G°	7 ind. overflygende Landvikvannet 19.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 4/11).
	G°	5 ind. overflygende Temse 20.11.2011 (Thorstein Holtskog) (Sak 5/11).

- G* 6 ind. Vessøyjordene, Fevik 24.11–17.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Vidar Wilhelmsen, Arvid Johnsen, Jan Helge Kjøstvedt mfl.) (Sak 6/11).
- G° 4 ind. rastende Birketveit 03.12.2011 (Per Kristensen) (Sak 7/11).
- G* 4 ind. rastende Temse 04.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Per Kristensen) (Sak 8/11).
- Risør G° 2 ind. ptN Sildodden 20.04.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 9/11).

En usedvanlig god forekomst av sædgås sein høst/tidlig vinter 2011 medførte at funnene nr. 14–22 ble godkjent for fylket. Antall funn har vært økende de seinere år, noe som kanskje kan skyldes at observasjonsaktiviteten har økt. Fuglene ved Bjelland viste karakterer til underarten *A. f. rossicus*.

Foto!

Tundragås *Anser albifrons flavirostris*

- Grimstad G* 1 ind. rastende Temse 02.–04.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Per Kristensen) (Sak 10/11).

Foto!

Funn nr. 15 i Aust-Agder av en relativt sjelden gjest. Antall funn har økt noe de siste årene og gjenspeiler kanskje den økte observasjonsaktiviteten i fylket. Økende hyppighet av milde vintre kan også ha virket inn, for nå observeres arten både i trekktidene vår og høst og også vinterstid (som dette funnet viser). To av underartene forekommer i Norge. Den østlige, *A. a. albifrons*, hekker på tundraen nord i Russland og overvintrer i Tyskebukta/Vadehavet-området. Den vestlige, *A. a. flavirostris* som denne fuglen tilhører, hekker på Vest-Grønland og overvintrer på De britiske øyer (Bakken mfl. 2003).

Stripegås *Anser indicus*

- Arendal G* 2 ind. Løddesøl 31.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 11/11).
- Grimstad G* 1 ind. Søm-Vessøyjordene 20.–22.07.2011 (Rune Skåland, Per Kristensen, Arne Myrland) (Sak 12/11).

Foto?

Funn nr. 4–5 i Aust-Agder av arten. Første funn var ett individ i Evjekilen, Evje og Hornnes 08.09.–22.10.2000. Senere foreligger ytterligere to godkjente funn, henholdsvis fra Grimstad og Lillesand, med to og seks individer. Stripegjess som observeres i vår del av verden, regnes som rømte fangenskapsfugler og plasseres derfor på E-listen.

Ringgås *Branta bernicla*

- Arendal G° 8 ind. ptV Såda, Hove, Tromøy 22.05.2011 (Per Kristensen) (Sak 13/11).
- G° 2 ind. Jerkholmen 31.05.2011 (Rune Skåland) (Sak 14/11).

Grimstad G° 1 ind. rastende Rivingen 03.08.2011 (Per Kristensen) (Sak 15/11).

De to første observasjonene stammer fra perioden da den vestlige underarten *hrota* er på trekk fra Vadehavet i Nord-Tyskland via Danmark og videre nordover mot hekkeområdene på Svalbard. Sannsynligheten er nok stor for at det dreier seg om denne. Den siste observasjonen er gjort på et utypisk tidspunkt, og underart kunne ikke fastslås.

Ringgås *Branta bernicla hrota*

Grimstad G* 1 ind. rastende Kalvehageneset, Homborsund 27.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 16/11).

G* 285 ind. rastende Sømsholen 31.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arvid Johnsen) (Sak 17/11).

G* 26 ind. ptNØ Kalvehageneset 01.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 18/11).

Risør G° 500 ind. ptsv kl. 1200, deretter 500 ptnø kl. 1300 26.01.2011 (Arild Omberg) (Sak 19/11).

Fire observasjoner av ringgås av den vestlige underarten *hrota* i normal trekketid når fuglene er på vei mot hekkeområdene i nord. Tradisjonelt har arten trukket vestover langs Sørlandskysten og deretter opp langs Vestlandet, men det er i senere tid også dokumentert ved hjelp av ringgjess påmontert radiosendere i Danmark at flokker har trukket direkte mot nord inn over Sør-Norge (Ree 2011). Den siste observasjonen nevnt over (to flokker sett med en times mellomrom) kan dreie seg om de samme fuglene som har snudd.

Ringgås *Branta bernicla bernicla*

Arendal G° 1 ind. rastende Tromlingene 29.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arild Pfaff, Geir André Homme) (Sak 20/11).

Fylkets tredje godkjente funn av den relativt sjeldne østlige underarten *bernicla* som normalt trekker mellom Nordvest-Europa (Danmark) og Nord-Russland via Østersjøen. Forrige funn er fra Gjernerstangen i Risør 10.10.2004, mens vi må helt tilbake til 1970 for å finne det første: Ett individ ble sett ved Laget i Tvedestrand 15.–17.03 (Anonym 1973).

Snadderand *Anas strepera*

Grimstad G° 1 M ptN Kalvehageneset 27.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 21/11).

Funn nr. 7 av en art som kun sees år om annet i trekketiden i Aust-Agder.

Stjertand *Anas acuta*

Arendal G° Par trekkende Store Torungen 01.05.2011 (Rune Skåland, Arvid Johnsen, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 22/11).

G° 1 hunnfarget overflygende Bjellandstrand, Tromøy 04.09.2011 (Arvid Johnsen, Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland) (Sak 23/11).

Grimstad G° 4 hunnfarget Vessøyjordene 12.–13.09 (Arvid Johnsen, Per Buertange, Steinar Pedersen) (Sak 24/11).

- Risør G° 2 hunnfarget ptS Sildodden 04.09.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 25/11).
- Tvedestrand G° 1 hunnfarget Lundevannet, Valle 06.11.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 26/11).

Funn nr. 17–21 indikerer en økende forekomst av arten i fylket, men dette kan også ha sammenheng med økende observasjonsaktivitet. De fleste observasjonene i vårt fylke er tidligere gjort i trekktiden om høsten, men her har vi også en observasjon av to trekkende individer om våren.

Skjeand *Anas clypeata*

- Arendal G° Par trekkende Store Torungen 01.05.2011 (Arvid Johnsen, Rune Skåland, Rolf Jørn Fjærbu, Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 27/11).
- G* 1 F Langsæ 13.–29.10.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Terje Sødal, Inger Berggren, Arvid Johnsen m.fl.) (Sak 28/11).
- Grimstad G° 1 hunnfarget Temse 03.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 29/11).
- Risør G° Par trekkende Sildodden 20.04.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 30/11).

Funn nr. 20–23 i Aust-Agder og et usedvanlig godt år for skjeand. Langsæfuglen er trolig en gammel kjenning som pleier å stikke innom noen dager om høsten.

Taffeland *Aythya ferina*

- Grimstad G* 1 M Reddalsvannet 06.–10.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Arvid Johnsen) (Sak 31/11).
- G* 9 ind. Temse 13.11–17.12.2011 (Jan Helge Kjøstvedt, Rolf Jørn Fjærbu, Thorstein Holtskog, Leif Bjørn Lunde, Jan Helge Kjøstvedt mfl.) (Sak 32/11).
- G° 6 M Reddalsvannet 11.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 33/11).

Funn nr. 26–28 i fylket gjort på forventede lokaliteter til forventet tid, men antall individer er bemerkelsesverdig høyt. De to siste observasjonene dreier seg nok mest sannsynlig om en del av de samme fuglene.

Lappfiskand *Mergellus albellus*

- Arendal G° 1 F Saulekilen 14.03.2011 (Arvid Johnsen) (Sak 34/11).
- Grimstad G° 1 hunnfarget Breivig naturreservat 28.02.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arild Pfaff) (Sak 35/11).
- G* 1 M Sømskilen 11.03.2011 (Per Kristensen) (Sak 36/11).
- G* 2 F Sømskilen 11.03.2011 (Per Kristensen) (Sak 37/11).
- G* 1 F Sømskilen 12.03.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Sven Andersen, Per Kristensen) (Sak 38/11).
- G° 1 hunnfarget Temse 12.10.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 39/11).

Funn nr. 32–37 i Aust-Agder og en god forekomst sammenlignet med normalen. Noen av observasjonene dreier seg nok om de samme individene, og som vanlig gjøres flest observasjoner på vårvinteren.

Vaktel *Coturnix coturnix*

- Arendal G° 1 ind. Rygene 16.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 40/11).
G° 1 ind. Løddesøl 02.–27.07.2011 (Per Kristensen, Arvid Johnsen) (Sak 41/11).
Grimstad G° 1 ind. Vessøyjordene 13.05.2011 (Rune Skåland) (Sak 42/11).

Det var en god forekomst av vaktel i Aust-Agder i 2011, men som vanlig vet vi ikke om det er snakk om ville fugler eller fugler rømt fra fangenskap. Artsbestemmelsen skjedde på bakgrunn av fuglenes sang.

Islom *Gavia immer*

- Arendal G° 1 ind. ptNØ Såda, Hove, Tromøy 28.10.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arvid Johnsen, Per Kristensen) (Sak 43/11).
G° 1 ind. Spornes, Tromøy 22.01.2011 (Per Kristensen) (Sak 44/11).
Grimstad G* 1 ind. Hasseltangen 16.01.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 45/11).
G° 1 ind. Hasseltangen 06.02.2011 (Rune Skåland) (Sak 46/11).
G° 1 ind. Kalvehageneset 27.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 47/11).
Tvedestrand G* 1 ind. Sandskjæra 24.–30.12.2011 (Erik Hult) (Sak 48/11).

Funn nr. 15–20 av en relativt sjelden art, men som vi nå vet er en god del vanligere utenfor kysten vår enn observasjonene tydet på så seint som rundt årtusensskiftet.

Ubestemt is-/gulneblom *Gavia immer/G. adamsii*

- Arendal G° 1 ind. ptSV Spornes 26.10.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 49/11).
G° 1 ind. ptNØ Bjellandstrand, Tromøy 28.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 50/11).

Toppdykker *Podiceps cristatus*

- Arendal G° 1 ind. ptNØ Bjellandstrand, Tromøy 12.02.2011 (Rune Skåland) (Sak 51/11).
G* 1 ind. Barbu 24.02.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 52/11).
G° 1 ind. Holmesund 27.02.2011 (Erik Hult) (Sak 53/11).
G* 1 ind. Bottsfjorden, Botne, Tromøy 27.02.2011 (Inger Berggren, Per Kristensen, Tore Gryting Andersen, Rune Skåland) (Sak 54/11).
G° 1 ind. Holmesund 28.02.2011 (Erik Hult) (Sak 55/11).
G* 3 ind. Hovekilen, Hove, Tromøy 28.02–09.03.2011 (Rune Skåland, Per Kristensen, Rune Zakariassen, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 56/11).
G* 6 ind. næringssøkende Hovekilen, Hove, Tromøy 11.–27.03 (Jan Helge Kjøstvedt, Rolf Jørn Fjærbu, Leif Bjørn Lunde, Sven Andersen mfl.) (Sak 57/11).
Grimstad G* 1 ind. Sømskilen, Fevik 28.02.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arild Pfaff) (Sak 58/11).
G* 5 ind. Sømskilen 28.02–23.03.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Leif Bjørn Lunde, Sven Andersen, Jarl Marius Abrahamsen) (Sak 59/11).

	G*	5 ind. Breivig naturreservat 28.02.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arild Pfaff) (Sak 60/11).
	G*	6 ind. Hasseltangen 19.03.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 61/11).
	G*	1 ind. Temse 04.–17.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Arvid Johnsen, Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 62/11).
	G*	1 ind. Sømsholen 30.12.2011 (Per Kristensen) (Sak 63/11).
Lillesand	G°	1 ind. Indresund, Høvåg 19.02.2011 (Inger Berggren) (Sak 64/11).
	G°	1 ind. Røynevardsfjorden 03.–06.03.2011 (Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 65/11).
	G°	1 ind. Ramsøya 06.03.2011 (Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 66/11).
Tvedestrand	G°	5 ind. Sandskjæra 18.–20.03.2011 (Erik Hult) (Sak 67/11).
Risør	G°	1 ind. ptN Sildodden 10.04.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 68/11).

Foto!

Funnstatistikken til toppdykker eksploderte i fylket dette året (funn nr. 18-36). Antall funn ble mer enn fordoblet på grunn av et unormalt stort innsig av fugler i februar. En spesiell vindretning eller andre værphenomener kan ha vært årsaken. Toppdykker er fra og med 2012 ikke lenger godkjenningsart i Aust-Agder og skal nå bare rapporteres (men hekkefunn skal fremdeles godkjennes).

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*

Arendal	G°	1 ind. Bjellandstrand, Tromøy 03.01.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 69/11).
Grimstad	G*	1 ind. Hasseltangen 06.02.2011 (Rune Skåland) (Sak 70/11).
	G°	1 ind. Hasseltangen 17.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 71/11).
Lillesand	G°	1 ind. Ulvøysund 20.03.2011 (Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 72/11).
Tvedestrand	G°	1 1K Vestre Sandskjær 02.10.2011 (Carsten Lome) (Sak 73/11).
Risør	G°	1 ind. Sildodden 16.10.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 74/11).
	G°	1 ind. Sildodden 06.11.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 75/11).

Funn nr. 27–33 av gråstrupedykker markerer artens beste år i Aust-Agder noensinne, og som vanlig dreier det seg om funn i vinterhalvåret. Økt observasjonsaktivitet kan nok i alle fall ha bidratt noe til dette relativt høye antallet.

Horndykker *Podiceps auritus*

Arendal	G*	1 ind. Bjellandstrand, Tromøy 03.01.2011 (Rolf J. Fjærbu) (Sak 76/11).
Grimstad	G*	1 ind. Søm-Ruakerkilen naturreservat, Fevik 12.–17.09.2011 (Rune Skåland, Per Kristensen, Arvid Johnsen) (Sak 77/11).
	G°	2 ind. Hasseltangen 17.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 78/11).
Lillesand	G°	1 ind. Røynevardsfjorden 06.03.2011 (Jan H. Kjøstvedt) (Sak 79/11).
Tvedestrand	G°	1 1K Vestre Sandskjær 02.10.2011 (Carsten Lome) (Sak 80/11).

Et bra år for overvintrende horndykkere langs Aust-Agders kyst i begge ender av kalenderåret, men antall funn gjenspeiler nok også den økte observasjonsaktiviteten i fylket.

Havlire *Puffinus puffinus*

Risør G° 3 ind. ptS Sildodden 19.07.2011 (Fred W. Christoffersen) (Sak 81/11).

Funn nr. 9 i Aust-Agder og en bekreftelse på at med rette vindforhold til rett tid på sommeren inkludert en porsjon tålmodighet er det fullt mulig å observere denne havfuglen fra en av våre utposter langs kysten.

Glente *Milvus milvus*

Lillesand G* 1 ind. Mæbø, Justøya 11.10.2011 (Hege Ødegård) (Sak 82/11).

Femte funn i Aust-Agder av en sjelden, men trolig noe oversett gjest. Første funn for Lillesand kommune og det første funnet i fylket etter at arten ble nedjustert fra NSKF-art til LRSK-art. Vi må helt tilbake til 2005 for å finne forrige funn, fra Mollestad i Birkenes kommune.

Sivhauk *Circus aeruginosus*

Arendal G° 1 hunnfarget Saulekilen 19.05.2011 (Arvid Johnsen, Rune Skåland) (Sak 83/11).
G* 2 hunnfarget Løddesøl 26.08.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 84/11).
Grimstad G* 1 2K F overflygende Reddal 09.05.2011 (Per Kristensen) (Sak 85/11).
G* 1 ind. overflygende Temse 11.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 86/11).
G* 1 F Landvikvannet 14.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 87/11).
G* 2 F Reddalsvannet 14.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 88/11).
G* 1 ind. ptSV Toraldåsen 45 23.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 89/11).
G° 1 2K+ hunnfarget Reddalsvannet 03.06.2011 (Ole Edvard Torland) (Sak 90/11).
G* 1 3K+ M Reddal 20.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Vegard Bunes) (Sak 91/11).
G* 1 hunnfarget Temse 30.08.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 92/11).
G° 1 1K Temse 02.09.2011 (Håkon Arne Helleseng) (Sak 93/11).
G* 1 1K Reddal 03.–10.09.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Per Kristensen) (Sak 94/11).
G* 1 3K+ M Temse 07.09.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 95/11).
Tvedestrand G* 1 2K F Lundevannet, Valle 02.06.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 96/11).

Foto?

Med dette anses sivhaukens forekomst vår og høst på enkelte foretrukne lokaliteter i fylket som godt nok dokumentert, selv om antallet nok kan variere en del fra år til år. Arten tas derfor ut av godkjenningslisten fra og med 2012 og skal heretter bare rapporteres. Eventuelle hekkefunn må imidlertid godkjennes. Når får vi det første i Aust-Agder?

Stenghauk *Circus macrorus/C. pygargus*

Risør G° 1 ind. ptS Sildodden 08.10.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak

97/11).

Det er uvanlig at vi får inn ubestemte kjerrhauker, men denne kunne ikke la seg artsbestemme på grunn av ugunstige lysforhold (steppehauk eller enghauk).

Lerkefalk *Falco subbuteo*

Grimstad G° 1 ind. overflygende Toraldåsen 45 23.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 98/11).
G° 1 ind. næringssøkende Inntjore 20.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 99/11).

Én trekkobservasjon og én interessant observasjon fra en potensiell hekkelokalitet utgjorde dette årets noe sparsomme funnmengde. Hvem finner det første hekkende lerkefalkparet i Aust-Agder?

Åkerrikse *Crex crex*

Grimstad G° 1 F Sæveli, Vik 31.05–27.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Jan Helge Kjøstvedt, Arvid Johnsen, Per Kristensen, Rune Sævre, Rune Skåland, Svein Bossum mfl.) (Sak 100/11).

En enslig, krekseende åkerrikse i 2011 bekrefter den dårlige trenden arten er inne i for tida i vårt fylke. I andre deler av landet varierer antall syngende hanner en del fra år til år. 2011 ble faktisk det femte beste året i nyere tid med 166 registrerte hanner, mens 2003 er det foreløpige toppåret med 235 rapporterte hanner (Ranke & Øien 2012). Selv om antallet jevnt over er høyere etter årtusenskiftet sammenlignet med siste halvdel av 1990-tallet, regnes arten fortsatt som kritisk truet i Norge. Denne fuglen var i alle fall av det utholdende slaget og mange fikk anledning til å høre den i sene kveldstimer, også naboene – men av dem var det ikke alle som var like begeistret.

Dverglo *Charadrius dubius*

Grimstad G* 1 ad. Søm- Ruakerkilen naturreservat 29.04.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arvid Johnsen, Per Kristensen) (Sak 101/11).
G* 1 ad. Vessøyjordene 01.07.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arne Flor, Arvid Johnsen) (Sak 102/11).
Åmli G° 1 ad. Engenestjernet 11.06.2011 (Per Buertange) (Sak 103/11).

Foto?

To observasjoner av rastende dverglo på trekk, mens den siste er gjort i artens hekketid. Arten er anonym på hekkeplassen, men flere faste hekkelokaliteter i fylket er likevel kjent. Siden ingen hekkefunn er rapportert i 2012, tyder det på at tradisjonelle hekkelokaliteter i liten grad er undersøkt dette året. Dverglo regnes for å være en fåtallig hekkefugl i Aust-Agder, men med en nokså stabil bestand.

Temmincksnipe *Calidris temminckii*

- Grimstad G* 1 ad. Vessøyjordene 07.07.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Arvid Johnsen) Sak 104/11).
G° 1 ind. Sømskilen 18.08.2011 (Per Kristian Slagsvold) (Sak 105/11).

Funn nr. 10–11 i Aust-Agder av denne lille vadefuglen som kun ser ut til å opptre hos oss på returtrekket seint på sommeren. Vessøyjordene/Sømsområdet ved Fevik peker seg ut som den beste trekklokaliteten i fylket til en art som nok blir noe oversett. Den ene observasjonen ble gjort unormalt tidlig, mens den andre var i normal trekketid for arten.

Kvartbekkasin *Lymnocyptes minimus*

- Grimstad G° 1 ind. Reddal 08.09.2011 (Per Kristensen) (Sak 106/11).
G° 1 ind. Reddal 29.10.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 107/11).
G* 1 ind. drept av predator Reddal 29.10.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 108/11).
G° 1 ind. Reddalsvannet, Reddal 06.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 109/11).
G° 1 ind. Reddalsvannet, Reddal 06.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland) (Sak 110/11).
G° 1 ind. Reddal 12.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 111/11).
Lillesand G* 1 ind. Øreslandskilen i Høvåg 06.01.2010 (Sven Rislåa) (Sak 148/10).

Kvartbekkasinen registreres hos oss nesten utelukkende om høsten og ser ut til å ha en trekktopp rundt midten av oktober. Arten kan imidlertid påtreffes næringssøkende i fuktig jordbrukslandskap og våtmark også en god del seinere, i alle fall i kystområder der det ikke legger seg for mye snø (se funnet i Lillesand i 2010). Med dette markerer Reddal seg som fylkets beste kvartbekkasinlokalitet sammen med Bjoråvika i Evje og Hornes.

Svarthalespove *Limosa limosa*

- Arendal G° 1 ind. Såda, Hove, Tromøy 18.09.2011 (Per Kristensen) (Sak 112/11).

Funn nr. 10 av svarthalespove i Aust-Agder. Arten forekommer sparsomt på trekket hos oss og er trolig noe oversett. Flest funn gjøres sensommer og tidlig høst.

Sotsnipe *Tringa erythropus*

- Arendal G* 8 2K+ Tromlingene 08.05.2011 (Rune Skåland, Geir André Homme mfl.) (Sak 113/11).
Grimstad G° 1 1K Søm-Ruakerkilen naturreservat, Fevik 25.–26.07.2011 (Arvid Johnsen, Jan Helge Kjølsvedt, Inger Berggren, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 114/11).
G* 1 ind. Vessøyjordene, Fevik 29.08.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 115/11).
G* 2 1K Vessøyjordene 30.08.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 116/11).

Risør G* 2 ind. Vessøyjordene 12.09.2011 (Per Kristensen) (Sak 117/11).
G° 1 1K Sildodden 04.09.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 118/11).

Foto!

En usedvanlig bra forekomst av sotsnipe i 2011. Vårfunn er uvanlig og antallet høstfunn var også bemerkelsesverdig høyt selv om noen av observasjonene nok dreide seg om de samme fuglene.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*

Arendal G* 1 ad. Bjellandstrand, Tromøy 15.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Sven Andersen, Rune Skåland, Per Kristensen, Arvid Johnsen) (Sak 119/11).

Fylkets fjerde funn av polarsvømmesnipe som nå har gått fra å være NSKF-art til å bli LRSK-art. I alle fire tilfeller dreier det seg om kystfunn høst og tidlig vinter, nærmere bestemt i perioden 5. september til 31. desember. De tidligere funnene er fra Lillesand (2) og Risør (Fjærbu mfl. 2010).

Foto!

Polarjo *Stercorarius pomarinus*

Arendal G° 1 ind. ptSV Spornes, Arendal kommune 26.10 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 120/11).

Risør G° 1 ind. ptSV Sildodden 16.10.2011 (Fred W. Christoffersen) (Sak 121/11).

G° 1 1K ptSV Sildodden 27.11.2011 (Fred W. Christoffersen) (Sak 122/11).

Et usedvanlig bra knippe observasjoner av denne joen som nok er noe oversett på trekket forbi kysten vår.

Tyvjo *Stercorarius parasiticus*

Arendal G° 1 ind. trekkende Såda, Hove 13.06.2011 (Rune Skåland, Preben Jørgensen, Per Kristensen) (Sak 123/11).

G° 2 ad. ptSV Såda, Hove 18.07.2011 (Rune Skåland) (Sak 124/11).

G° 1 ind. ptSV Såda, Hove 19.07.2011 (Rune Skåland, Arvid Johnsen) (Sak 125/11).

G° 1 ind. ptSV Spornes, Tromøy 24.10.2011 (Arvid Johnsen, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 126/11).

Lillesand G° 1 ind. ptØ Ulvøysund 28.05.2011 (Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 127/11).

Risør G° 1 ad ptNØ Sildodden 27.11.201 (Fred W. Christoffersen) (Sak 128/11).

Nok et knippe tyvjoregistreringer som bekrefter at arten forekommer i rimelige antall langs kysten vår i trekketidene. Derfor er tyvjo fra og med 2012 nedklassifisert fra godkjenningsart til rapporteringsart. Tyvjoen har ikke hekket i Aust-Agder på mange år, så hekkfunn skal derfor fortsatt godkjennes av LRSK.

Svartterne *Chlidonias niger*

Risør G° 1 ind. ptS Sildodden 02.06.2011 (Fred W. Christoffersen) (Sak 129/11).

Fylkets første funn av svartterne! Den hekker både i Danmark og Sør-Sverige – så det var ikke direkte overraskende, men gledelig at arten omsider skulle bli observert hos oss.

Forekomsten i Norge er variabel fra år til år, og begrenser seg stort sett til kystområder sør for Tromsheimsfjorden. Eksempelvis ble 2007 karakterisert som et nokså svakt år (13 individer), men merk at nesten samtlige funn dette året ble gjort langs kysten fra Østfold til Rogaland (Reinsborg 2007).

Lappugle *Strix nebulosa*

Arendal G° 1 ind. Alvekilen, Tromøy 29.10.2011 (Finn O. Olsen) (Sak 130/11).

G* 1 ind. Øvre Stea 07.11.2011 (Kristin Holst Jensen) (Sak 131/11).

Lillesand G° 1 ind. Grundebu, Høvåg 19.12.2011 (Peder Øen, Svein Bossum) (Sak 132/11).

Funn nr. 2–4 av lappugle i Aust-Agder i nyere tid, og de ble gjort om høsten i starten av et vinterhalvår som skulle by på en aldri så liten lappugleinvasjon i fylket. Se Kjøstvedt (2012) for en oppsummering av disse ferske funnene i nyere tid. Det første funnet, som for øvrig ikke ble omtalt i nevnte stykke, stammer imidlertid fra Molandsvann i daværende Austre Moland kommune (nå Arendal) i april 1971 der Arne Harveland observerte to individer (Bengtson mfl. 2009). Dette var jo faktisk innen artens hekketid. Av eldre funn nevner Haftorn (1971) 3–4 individer skutt ved Nes jernverk i Holt i Tvedestrand i perioden 1850–1860.

Hærfugl *Upupa epops*

Risør G° 1 ind. Utkikken, Risør by 22.–23.11.2011 (Arild Omberg, Turid Broderstad) (Sak 133/11).

Funn nr. 24 av hærfugl i Aust-Agder. Arten registreres nesten årlig i fylket. Etter en periode der Setesdal dominerte funnstatistikken, er det kysten som har hatt flest observasjoner de siste årene, men det kan godt skyldes tilfeldigheter. I Norge ble 16 individer observert i 2007, noe som betegnes som et gjennomsnittlig år for arten (Reinsborg 2010).

Sørlig gulerle *Motacilla flava flava*

Grimstad G° 1 M næringssøkende Reddal 11.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 134/11).

Ifølge Bengtson m.fl. (2009) ble sørlig gulerle sporadisk påvist hekkende kystnært i Aust-Agder inntil for 20–30 år siden. Underartens bestandssituasjon i fylket vårt gjenspeiles trolig best i dens status i fuglelistene. I fylkets første fugleliste (Anonym 1984) hadde den ingen rapporteringsstatus i det hele tatt. Kun hekkfunn skulle godkjennes fra og med 1992 (Bengtson 1992), mens dens status var endret til at alle funn skulle godkjennes fra og med 1998 (Lislevand & Bengtson 1998). I perioden etter at underarten skulle godkjennes i fylket er det ikke mulig å finne publiserte funn. Også i årene før er det magre data, Dette kan nok indikere en viss underrapportering, men samtidig også den usikkerhet som råder rundt underartskomplekset innen arten gulerle. Dette innbefatter blant annet mulige hybridiseringer

mellom underartene, blant annet sørlig gulerle og såerle (vår vanligst forekommende underart av gulerle). Sørlig gulerle hekker i dag i Mellom-Europa og nordover til sydlige deler av Skandinavia. Funn rapportert til AO i 2012 viser at Lista i Vest-Agder og Jæren i Rogaland er underartens siste bastioner i Norge. Begge steder foreligger det sterke hekkeindikasjoner i 2012. Især Lista peker seg ut med en del observasjoner.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Arendal G* 1 F Store Torungen 04.04.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Hege Ødegård, Per Kristensen, Inger Berggren) (Sak 135/11).

Funn nr. 30 av en art som nå observeres årvisst i fylket i trekktidene, men det begynner å bli lenge siden forrige hekkefunn. Svartrødstjerten kan godt tenkes å hekke årvisst i fylket. Man må bare lete på de rette stedene og lytte etter sangen til rett tid på døgnet (helst før sola står opp).

Foto!

Svartstrupe *Saxicola torquatus*

Arendal G* 1 ind. Spornes, Tromøy 18.–19.03.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Steinar Sannes, Heidi Lillehammer, Per Kristensen) (Sak 136/11).

Risør G° 1 ad. M Sildodden 05.–06.11.2011 (Fred W. Christoffersen) (Sak 137/11).

Funn nr. 12–13 i Aust-Agder fra to typiske kystlokaliteter. Funnet fra mars er en ukes tid før normalen, mens høstfunnet er relativt seint. Tendensen de siste årene har vært at forekomsten på vårtrekket er mer spredt utover i tid, mens økende antall høstfunn må sees i sammenheng med økende observasjonsaktivitet.

Foto!

Gresshoppesanger *Locustella naevia*

Arendal G° 1 M Saulekilen 19.–21.05.2011 (Arvid Johnsen, Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Per Kristensen) (Sak 138/11).

G° 1 M Saulekilen 04.06.2011 (Jan Helge Kjølsvædt) (Sak 139/11).

Funn nr. 21–22 fra en typisk lokalitet for arten i fylket. Det kan dreie seg om samme individ. Dette er en nokså gjennomsnittlig forekomst av gresshoppesanger i Aust-Agder og kanskje noe skuffende etter det gode året i 2010 (Kjølsvædt m. fl. 2011). Vindretninger i trekktida om våren må antas å ha betydning for hvor mange gresshoppesangere som finner veien til oss.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus*

Arendal G* 1 ind. Saulekilen 02.11.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 140/11).

G° 1 M Færvikkilen, Tromøy 06.11.2011 (Per Kristensen) (Sak 141/11).

G* 2 ind. Saulekilen 10.–30.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Per Kristensen, Vidar Wilhelmsen, Jan Helge Kjølsvædt mfl.) (Sak 142/11).

Endelig skjeggmeisbesøk i Aust-Agder igjen, og funn nr. 10–12 ble et faktum. Forrige funn var fra Øreslandskilen i Lillesand 09.02.2007 (Fjærbu & Kjøstvedt 2008), og før det må vi helt tilbake til to observasjoner i Grimstad i 1999 og 2000 (Lislevand 2001).

Pirol *Oriolus oriolus*

Lillesand G* 1 2K M Blautetjønn, Hisåsen 02.06.2011 (Håkon Arne Helleseng, Ole Simonsen) (Sak 143/11).

Funn nr. 10 av en art som det går flere år mellom hver gang blir registrert i fylket. Forrige gang var så langt tilbake som i 2005 da to individer med fire dagers mellomrom ble sett ved Løddesøl og ved E18 nær Bjorbekk kirke (Fjærbu & Kjøstvedt 2008). Mislykkede søk etter fuglen i 2011 i dagene etter at den ble sett, tydet på at dette var et individ som ble sett rastende under trekket. Den hadde tilhold i en flott, men isolert edellauvskog i litt utypisk, kupert terreng øst i Lillesand på grensa mot Grimstad. Observatørene fikk gjort et lydopptak av fuglen. Med åtte individer godkjent ble 2008 karakterisert som et gjennomsnittlig år for artens forekomst i Norge (Reinsborg 2010). Anslagsvis 20 observasjoner ble gjort på landsbasis i 2011, men en samlerapport over godkjente funn dette året er ikke laget ennå.

Svartkråke *Corvus corone*

Grimstad G* 1 ind. Temse 12.05.2011 (Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 144/11).
G* 1 ind. Bringsvær, Temse 20.11–26.12.2011 (Thorstein Holtskog, Arvid Johnsen, Jan Helge Kjøstvedt, Rolf Jørn Fjærbu) (Sak 145/11).
Lillesand G° 1 ind. Nordheim, Knudremyr 13.06.2011 (Jarl Marius Abrahamsen, Leif Bjørn Lunde) (Sak 146/11).
G* 1 ind. Møglestu 25.12.2011 (Jan Helge Kjøstvedt) (Sak 147/11).

En usedvanlig god forekomst av svartkråke i fylket og en fortsettelse av trenden fra 2010 (Kjøstvedt mfl. 2011). Ellers må vi helt tilbake til 2004 for å finne forrige funn. Fuglene ved Lillesand er trolig samme individ, og denne og Bringsvær-fuglen dreier seg antakelig om nokså stasjonære fugler siden de også er blitt sett utover i 2012.

Båndkorsnebb *Loxia leucoptera*

Arendal G* 3 par Markopp, Hove, Tromøy 10.–21.08.2011 (Per Buertange, Inger Berggren, Tore Gryting Andersen, Rolf Jørn Fjærbu, Arvid Johnsen, Per Kristensen, Steinar Pedersen, Rune Skåland, Per Kristian Slagsvold) (Sak 148/11).
G° 10 ind. ringmerket Holmesund 12.08.2011 (Carsten Lome) (Sak 149/11).
G° 2 ind. ringmerket Holmesund 13.08.2011 (Carsten Lome) (Sak 150/11).
G° 1 ind. ringmerket Holmesund 14.08.2011 (Carsten Lome) (Sak 151/11).
Grimstad G° 2 ind. Søm-Ruakerkilen naturreservat, Fevik 05.08.2011 (Per Kristensen) (Sak 152/11).
Risør G° 12 ind. Bjønndalsknatten, Barmen 12.–14.08.2011 (Fred William Christoffersen) (Sak 153/11).

En markert, men svært tidsbegrenset invasjon av en finkefugl som ikke observeres årlig i Aust-Agder. Fuglene så ut til å følge kysten og var trolig på leting etter områder med god tilgang på konglefrø og annen næring.

Foto?

Observasjoner godkjent av NSKF

Ubestemt albatross *Thalassarche sp.*

Arendal G° 1 ad. ptNØ Såda, Tromøy 18.09.2010 (Arvid Johnsen).

Dette dreier seg sannsynligvis om en svartbrynalbatross *Thalassarche melanophris* (ett funn tidligere i Aust-Agder), men ut fra beskrivelsen kan ikke gulnesealbatross *Thalassarche chlororhynchos*, tidligere kalt tristanalbatross (ikke tidligere observert i fylket) utelukkes. Fylkets første svartbrynalbatross ble fotodokumentert på sjøen utenfor Arendal 18.04.2003 (Kjøstvedt 2003, Lislevand 2006).

Triel *Burhinus oedicnemus*

Grimstad G* 1 individ rastende Reddal 20.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Vegard Bunes, Svein Bossum, Arvid Johnsen, Per Kristensen, Rune Skåland mfl.).

Nesten på dagen 13 måneder etter fylkets første trielfunn dukket fugl nummer to opp bare et par km i luftlinje fra fjorårets lokalitet (Fjærbu 2011). Kan det ha vært samme fuglen? Som året før var trielen borte dagen etter. Arten er ingen årvisst gjest i Norge. I perioden 1975–2008 er bare 17 funn godkjent (Olsen mfl. 2010).

Foto?

Svartglente *Milvus migrans*

Grimstad G* 1 individ overflygende Toraldåsen nr. 45 30.04.2011 (Rolf Jørn Fjærbu).

Dette var dagen som skulle komme til å stå i svartglentas tegn for fylkets ornitologer. Fuglen ble rapportert om formiddagen før mange av oss samlet seg til årsmøte på Store Torungen og det er fylkets tredje godkjente funn av arten. Senere samme dag tikket det inn melding om at svartglente også var observert på Hornnes i Setesdal. Bilder har vist at det dreier seg om to ulike fugler. LRSK venter på at også Hornnes-funnet skal bli rapportert inn.

Foto?

Steppehauk *Circus macrourus*

Arendal G* 1 K Løddesøl 25.–30.08.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Sven Andersen, Rune Skåland, Inger Berggren).

Grimstad G* 1 K Reddal 10.09.2011 (Per Kristensen).

Funn nr. 3 og 4 av steppehauk er godkjent fra Aust-Agder. Observasjonene ble gjort i ordinær trekktid om høsten, og er som de øvrige to fra fylkets antatt beste kjerrhauklokaliteter. Aust-

Agders første steppehauk var et litt spesielt vårfunn fra Løddesøl 27.04. 2006 (Fjærbu & Kjøstvedt 2008), mens det andre var et høstfunn fra Temse i Grimstad 05.–07.09 2009 (Fjærbu mfl. 2010). Merk at samtlige høstfunn er årsunger (1K) og at vårfunnet var en ettåring (2K).

Rosenstær *Sturnus roseus*

Arendal G* 1 ad. næringssøkende Sandum, Tromøy 04.07.2011 (Tore G. Andersen, Rolf Jørn Fjærbu, Arvid Johnsen, Per Kristensen).

Dette er kun det fjerde funnet av rosenstær i fylket. Forrige funn i Aust-Agder må vi helt tilbake til 26.08.2000 for å finne. Da ble både en fugl i voksendrakt (2K+) og en ungfugl sett ved Hornnes kirke i Evje og Hornnes kommune (Lislevand 2003). Rosenstæren hekker sydøst i Europa fra områdene rundt Svartehavet og videre østover.

Foto?

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*

Arendal G* 1 ind. næringssøkende Bjellandstrand, Tromøy 29.–31.12.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland).

Fylkets tredje vannpiplerke, og alle funnene stammer fra denne lokaliteten og fra perioden desember–januar.

Elvesanger *Locustella fluviatilis*

Arendal G* 1 M syngende Mørnestangen, Jorstadvann vest 25.–29.06.2011 (Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Per Kristensen, Arvid Johnsen mfl.).

Aust-Agders andre funn av denne østlige sangeren med den særpregede, kraftige og monotone gresshoppelignende sangen. Det første funnet dreide seg for øvrig også om en syngende hann, nærmere bestemt ved Gjernes i Risør 09.–19.06.1992 (Steel & Pedersen 1993, Lislevand 1996). Fire funn i 2008 betegnes som et gjennomsnittlig år for arten i Norge sammenlignet med de ti foregående årene (Olsen mfl. 2010). Rekordårene var 2002 og 2007, begge med syv funn.

Foto!

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros phoenicuroides*

Arendal G* 1 hann rastende Hove 18.–21.11.2010 (Per Kristensen, Rolf Jørn Fjærbu, Rune Skåland, Jarl M. Abrahamsen, Leif B. Lunde, Tore G. Andersen mfl.).

Foto!!

Norske ornitologer fikk noe å bryne seg på da denne svartrødstjerten dukket opp på Hove. Utseendet stemte ikke med drakttegningene til en vanlig svartrødstjert eller de mest aktuelle underartene. Imidlertid ble denne, med litt hjelp av svenskene som også fikk besøk av flere lignende individer denne seinhøsten, bestemt til en østlig underart (*phoenicuroides*). Den hekker normalt i Sentral-Asia i grenseområdene mellom Kina, Mongolia, Kirgisistan og Kasakstan. Dette var første godkjente funn av denne underarten i Norge! I AO.no ligger det i

tillegg inne to observasjoner; henholdsvis fra Hvaler i Østfold 10.–11.12.2011 og Jomfruland i Telemark 21.–22.01.2007, men disse er ennå ikke behandlet av NSKF.

Litteratur

- Anonym 1973. Observasjoner. *Larus* **2**: 7.
- Anonym 1984. Nytt fra LRSK. Foreløpig avifaunaliste for Aust-Agder. *Larus marinus* **13**: 73–79.
- Bakken, V., Runde, O. & Tjørve, E. 2003. *Norsk ringmerkingsatlas Vol. 1*. Stavanger museum, Stavanger. 431 s.
- Bengtson, R. 1992. Rapporterings- og godkjenningsliste for fugl i Aust-Agder. *Larus marinus* **21**: 24–29.
- Bengtson, R., Arvid, J., Selås, K. O. & Steel, C. 2009. Hekkefuglatlas for Aust-Agder 1995–2004. *Fugler i Aust-Agder Supplement nr. 1 2009*. NOF. avd. Aust-Agder, Arendal. 485 s.
- Fjærbu, R. J. 2011. Triel i Grimstad. *Fugler i Aust-Agder* **40**: 42–43.
- Fjærbu, R. J. & Kjøstvedt, J. H. 2008. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 12. *Fugler i Aust-Agder* **37**: 4–16.
- Fjærbu, R. J., Skåland, R. & Kjøstvedt, J. H. 2010. Sjeldne fugler i Aust-Agder 2009. LRSK-rapport nr. 14. *Fugler i Aust-Agder* **39**: 56–69.
- Haftorn, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget, Oslo. 862 s.
- Kjøstvedt, J. H. 2003. Svartbrynalbatross sett i Aust-Agder. *Fugler i Aust-Agder* **32**: 154–155.
- Kjøstvedt, J. H. 2011. Fugleliste for Aust-Agder 2011. *Fugler i Aust-Agder* **40**: 8–23.
- Kjøstvedt, J. H. 2012. Lappugler i Aust-Agder høsten 2011 og vinteren 2011/2012. *Fugler i Aust-Agder* **41**: 26–27.
- Kjøstvedt, J. H., Fjærbu, R. J. & Skåland, R. 2011. Sjeldne fugler i Aust-Agder 2010. LRSK-rapport nr. 15. *Fugler i Aust-Agder* **40**: 70–89.
- Lislevand, T. 1996. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 4. *Larus marinus* **25**: 25–37.
- Lislevand, T. 2001. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 7. *Larus marinus* **30**: 34–49.
- Lislevand, T. 2003. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 8. *Fugler i Aust-Agder* **32**: 21–35.
- Lislevand, T. 2006. Sjeldne fugler i Aust-Agder. LRSK-rapport nr. 10. *Fugler i Aust-Agder* **35**: 13–26.
- Lislevand, T. & Bengtson, R. 1998. Ny fugleliste for Aust-Agder. *Larus marinus* **27**: 104–114.
- Mjøs, A. T. & Solbakken, K. Aa. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1999 og 2000. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* **24**: 3–59.
- Olsen, T. A., Bunes, V., Egeland, Ø., Gullberg, A., Mjølunes, K. R. & Tveit, B. O. 2010. Sjeldne fugler i Norge i 2008. Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF). *Ornis Norvegica* **33**: 4–48.
- Ranke, P. S. & Øien, I. J. 2012. Kartlegging og overvåking av åkerrikse i 2011. NOF-notat 2013-13 13 s.
- Ree, V. 2011. www.birdlife.no/fuglekunnskap/nyheter/?id=887
- Reinsborg, T. 2010. Fugler i Norge i 2007. *Ornis Norvegica* **33**: 68–109.
- Steel, C. & Pedersen, P. H. 1993. Syngende elvesanger *Locustella fluviatilis* og hekkende svartrødstjert *Phoenicurus ochruros* i Risør, Aust-Agder. *Larus marinus* **22**: 22–27.